

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Ministarstvo unutrašnjih poslova
Uprava policije

IZVJEŠTAJ O RADU
FINANSIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE ZA 2025. GODINU

Sadržaj

1	Uvod	3
2	Normativni okvir	4
3	Analitičko-obavještajni rad	5
3.1	Prijave sumnjivih transakcija	5
3.2	Prijava gotovinskih transakcija	6
3.3	Prijave prenosa novca preko državne granice	7
3.4	Otvoreni predmeti	8
3.5	Prepoznate tipologije koje se odnose na sumnju pranja novca i finansiranja terorizma	11
4	Međunarodna finansijsko-obavještajna saradnja	16
4.1	Saradnja u okviru EGMONT grupe	16
4.2	Komitet Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma – MANIVAL (MONEYVAL)	17
4.3	Saradnja posredstvom međunarodne operativne policijske saradnje (INTERPOL i EUROPOL)	18
4.4	Komitet Savjeta Evrope za primjenu Konvencije o pranju, traženju, oduzimanju i konfiskaciji sredstava stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma – Varšavska konvencija (CETS 198)	18
4.5	Pregovaračko poglavlje 4 - Sloboda kretanja kapitala; Pregovaračko poglavlje 23 -Pravosudje i temeljna prava Pregovaračko poglavlje; 24 - Pravda, sloboda, bezbjednost.	18
5	Podrška obveznicima	19
6	Obuke	19

1 Uvod

Finansijsko-obavještajna jedinica (FOJ) je organizaciono pozicionirana u okviru Uprave policije kao Sektor za finansijsko-obavještajne poslove (SFOP).

FOJ je operativno nezavisan u vršenju svojih poslova.

FOJ predstavlja centralni stub preventivnog sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori. Jačanje institucionalnog kapaciteta FOJ-a i njegovo djelovanje u skladu sa međunarodnim standardima od suštinskog su značaja za ispunjavanje obaveza iz procesa evropskih integracija i globalnih evaluacija (FATF, MONEYVAL).

FOJ je nezavisan u primjeni ovlašćenja prilikom vršenja poslova utvrđenih Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni list CG“ br. 110/2023 , 65/2024 i 24/2025) (u daljem tekstu ZSPNFT) i samostalan u donošenju odluka u odnosu na prijem, prikupljanje, čuvanje, analiziranje i dostavljanje podataka, obavještenja, informacija i dokumentacije i dostavljanju rezultata strateških i operativnih analiza o sumnjivim transakcijama nadležnim organima i stranim finansijsko-obavještajnim službama u cilju sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, u skladu sa zakonom.

FOJ vrši poslove koji se odnose na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i druga pitanja od značaja za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Shodno navedenom zakonu, FOJ prikuplja podatke od obveznika u svrhu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Obveznici po ZSPNFT dostavljaju FOJ-u izvještaje o sumnjivim transakcijama i licima, koje FOJ dalje analizira, prikuplja dodatne podatke, informacije, i dokumentaciju iz dostupnih baza podataka i otvorenih izvora, kao i posredstvom međunarodne saradnje, te izrađuje analitičke izvještaje koji imaju za cilj identifikovanje sumnje da je počinjeno krivično djelo pranja novca, sa njim povezano predikatno krivično djelo, ili krivično djelo finansiranja terorizma. Ukoliko posle navedene analize FOJ procijeni da u konkretnom slučaju u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, u odgovarajućoj formi analitičkog izvještaja sa neophodnom dokumentacijom i obrazloženjem razloga za sumnju obavještava nadležno tužilaštvo.

FOJ može pokrenuti postupak prikupljanja i analize podataka na vlastitu inicijativu, na osnovu inicijative drugih nadležnih organizacionih jedinica Uprave policije, ili drugog državnog organa, kao i nadležnog organa strane države.

Tokom 2025. godine FOJ je paralelno radio četiri procesa:

1. Detekciju – otkrivanje krivičnih djela Pranje novca i Finansiranje terorizma,,
2. Jačanje kapaciteta za preventivni i proaktivni operativni i analitičko-obavještajni rad,
3. Koordiniranje i ispunjavanje preporuka MONEYVALa nakon 5. kruga evaluacije sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma,
4. Koordinacija rada Koordinacionog tijela za izradu nacionalne procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma (NPR) i upravljanja utvrđenim rizicima.

2 Normativni okvir

Tokom 2025. godine Crna Gora je nastavila usklađivanje sa pravnom tekovinom EU u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Implementacijom izmjena Zakona o SPNFT nacionalni sistem je sada u velikom stepenu usklađen sa zahtjevima EU, što potvrđuje posvećenost države da prati dinamiku evropskih i međunarodnih standarda.

Na području prevencije, FOJ u kontinuitetu vrši poslove praćenja usklađenosti nacionalnog zakonodavstva i iniciranje izmjena zakonodavstva u skladu sa prepoznatim nedostacima i međunarodnim standardima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma. Tako je u martu u 2025. godine usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list Crne Gore", br. 24/25 od 12.03.2025).

Novim izmjenama i dopunama Zakona je izvršeno potpuno usaglašavanje sa Uredbom (EU) 2023/113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. o informacijama koje se prilažu prijenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849.

Suštinske novine novog Zakona o SPNFT su:

- Članom 4 Zakona (član 1 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona) kao obveznici prepoznati su i pružaoci usluga povezanih sa kriptoinovinom, pravna lica, privredna društva, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju djelatnost vezano za poslove iznajmljivanja i posredovanja u iznajmljivanju nepokretnosti u transakcijama u kojima mjesečni zakup iznosi 10.000 eura ili više ili ekvivalente ove vrijednosti, kao i poslove izgradnje ili montaže montažnih stambeno-poslovnih objekata .
- Članovima od 40a do 40r (član 15 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona) regulisane su usluge povezane sa kriptoinovinom i obaveze pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom. Odrebe ovih članova su u potpunosti usklađeni sa Uredbom (EU) 2023/113, kao i sa FATF preporukom broj 15. Dodato je 17 novih članova kojim se propisuje osnivanje Registra pružaoca usluga kriptoinovine, obaveza i način upisa u Registar, sadržaj Registra i brisanje iz Registra, usluge povezane sa kriptoinovinom pružene u Crnoj Gori, obaveze pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom pošiljaoca, prenos kriptoinovine putem zbirnog fajla, obaveze pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom korisnika, prenosi kriptoinovine.
- Članom 127 (član 43 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona) rok za čuvanje podatka dobijenih u skladu sa zakonom od 5 godina nakon prestanka poslovnog odnosa klijenta, izvršene povremene transakcije, ulaska klijenta u kazino i prostorije u kojima se priređuju druge igre na sreću ili pristupa sefu. Propisano je da da finansijsko-obavještajna jedinica i nadležni organi mogu zahtijevati dalje čuvanje pod uslovom da je takvo čuvanje potrebno za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili sudski postupak u slučajevima pranja novca ili finansiranja terorizma na period koji ne može biti duži od dodatnih pet godina. Takođe je propisano i da ako obveznik prestane da postoji da je dužan je da podatke, informacije i dokumentaciju koju je pribavio shodno Zakonu dostavi nadležnom nadzornom organu koji ima obavezu da ih čuva pet godina od dana prijema.

3 Analitičko-obavještajni rad

Operativni i analitičko-obavještajni rad FOJ-a u 2025. godini ogleda se u značajnom povećanju broja otvorenih predmeta, upućenih analitičko-obavještajnih izvještaja, podnijetih krivičnih prijava, učestvovanja u finansijskim istragama pokrenutim od strane nadležnih tužilaštava, saradnje sa drugim jedinicama Uprave policije u okviru finansijskih istraga, analiza bankarske i druge dokumentacije za veliki broj fizičkih i pravnih lica.

3.1 Prijave sumnjivih transakcija

Tokom 2025. godine obveznici su dostavili 840 obavještenja o sumnjivim transakcijama. Struktura obavještenja po obveznicima data je u Tabeli 1.

1.	Banke i druge kreditne institucije	726
2.	Pružaoци platnih usluga	65
3.	Investiranje, prometa i posredovanja u prometu nekretnina	7
4.	Davanje zajmova i posredovanje prilikom davanja zajmova	17
5.	Promet motornih vozila	3
6.	Finansijski lizing	14
7.	Investiciona društva	1
8.	Priredivači igara na sreću	2
9.	Revizori i računovođe	3
10.	Advokati	2
UKUPNO PRIMLJENIH STR		840

U toku 2025. godine zabilježeno je povećanje broja dostavljenih sumnjivih transakcija i to u ukupnom iznosu za 14,13%. Povećanje broja sumnjivih transakcija je najviše zabilježeno kod poslovnih banaka za 25,39%, ali su značajno povećan broj sumnjivih transakcija dostavljenih od strane obveznika čija je djelatnost vezana za davanja zajmova za 54,55%. U vezi sa navedenim može se zaključiti da je aktivnostima FOJ-a u odnosu na obveznike i nadzorne organe da primjenjuju novi Zakoni o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, rezultiralo povećanjem prijavljenih sumnjivih transakcija.

Tabela 2 Postupanje po STR koje su dostavili obveznici								
redni broj ¹ obveznika	broj STR	broj otvorenih predmeta u 2025	završeni predmeti			predmeti u radu	pridruženo već otvorenim predmetima	predmeti ² otvoreni u 2026
			nema indicija u KD	nema osnova sumnje	potvrđen STR			
1.	726	563	227	45	101	190	149	14
2.	65	62	15	5	0	42	3	0
3.	7	5	5	0	0	0	2	0
4.	17	10	5	0	0	5	7	0
5.	3	1	1	0	0	0	2	0
6.	14	2	1	0	0	1	12	0
7.	1	1	1	0	0	0	0	0
8.	2	2	0	0	0	2	0	0
9.	3	3	1	0	0	2	0	0
10	2	2	0	0	0	2	0	0
ukupno	840	651	256	50	101	244	175	14

3.2 Prijava gotovinskih transakcija

Ukupan broj prijavljenih gotovinskih transakcija u 2025. godini je 66.784, od čega su 45.661 transakcije čiji je iznos 15.000€ i više.

FOJ je od poslovnih banaka u Crnoj Gori primio 41.116 gotovinskih transakcija (61,57% od ukupno dostavljenih). Od ovog broja 40.940 (89,66% od ukupno dostavljenih čiji je iznos 15.000€ i više) se odnosi na transakcije čiji je iznos 15.000€ i više.

Notari su dostavili 7.462 gotovinskih transakcija (11,17% od ukupno dostavljenih). Od ovog broja 4.600 (10,07% od ukupno dostavljenih čiji je iznos 15.000€ i više) se odnosi na transakcije čiji je iznos 15.000€ i više.

Priredivači igara na sreću su dostavili 17.919 gotovinskih transakcija (26,83% od ukupno dostavljenih), od čega 87 (0,19% od ukupno dostavljenih čiji je iznos 15.000€ i više) se odnosi na transakcije čiji je iznos 15.000€ i više.

Prodavci motornih vozila su dostavili 287 gotovinskih transakcija (0,43% od ukupno dostavljenih), 34 (0,07% od ukupno dostavljenih čiji je iznos 15.000€ i više) se odnosi na transakcije čiji je iznos 15.000€ i više.

¹ Redni broj iz Tabele 1

² STR dotavljeni FOJ-u od 20.12.2024.

U Tabeli 3 prikazan je promet ugovora o nepokretnosti na osnovu podatka koji su FOJ-u dostavljeni od strane notara.

Tabela 3 Ugovori o prometu nepokretnosti				
	uplata gotovine	broj ugovora sa gotovinom	uplata preko računa	broj ugovora preko računa
2023	€422.356.867,13	8.907	€2.110.065.461,68	7.588
2024	€259.374.748,21	5.891	€2.230.706.182,21	12.101
2025	€223.959.609,02	5.783	€2.944.045.147,39	18.868

Primjena člana 65 Zakona o SPNFT, kojim se ograničava upotreba gotovine, rezultirala je smanjenjem upotrebe gotovine u prometu nepokretnosti za 13,65%, u odnosu na 2024. godinu, odnosno 46,97% u donosu na 2023. godinu. Učešće gotovine u ugovorima za promet nepokretnosti u 2025. godini je bilo 7,07%, dok je taj procenat u 2024. godini iznosio 10,42%.

Smanjenje udjela gotovinskih transakcija u prometu nepokretnosti od direktnog je značaja za prevenciju pranja novca. Ovaj trend jasno ukazuje da je zakonsko ograničenje upotrebe gotovine dalo mjerljive rezultate, a istovremeno je unaprijedilo transparentnost tržišta nekretnina.

3.3 Prijave prenosa novca preko državne granice

FOJ je od Uprave prihoda i carina u 2025. godini primio 856 izvještaja o prenosu novca preko državne granice. Na osnovu izvještaja o prenosu novca preko državne granice FOJ je otvorio četiri predmeta od kojih je jedan u radu, a za tri nisu pronađeni elementi osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo. Takođe FOJ je otvorio i četiri predmeta na osnovu informacija dostavljenih od Uprave carina od kojih su tri u radu, u jednom predmetu tri nisu pronađeni elementi osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo.

Za predmet otvoren u 2024. godini na osnovu prenosa novca preko državne granice u 2025. godini podnijeta je krivična prijava za krivično djelo pranje novca i privremeno su oduzeta novčana sredstva u iznosu cca. 85.000,00€. Riječ je o stranom državljaninu koji je unio gotov novac u Crnu Goru i isti nije prijavio carinskoj ispostavi na graničnom prelazu već je novac bio skriven.

Za dva predmeta otvorena u 2025. godini na osnovu prenosa novca preko državne granice podnijete su krivične prijave za krivično djelo pranje novca i privremeno su oduzeta novčana sredstva u iznosu cca. 48.000,00€. Riječ je o stranim državljaninu koji su unijeli gotov novac u Crnu Goru i isti nisu prijavili carinskoj ispostavi na graničnom prelazu i nisu mogli da dokažu porijeklo novca.

3.4 Otvoreni predmeti

U 2025. godini FOJ je otvorio 998 predmeta i to:

- 651 na inicijativu obveznika (prijave sumnjivih transakcija)
- 203 po osnovu zahtjeva i obavještenja državnih organa
- 113 na osnovu operativnih podataka FOJ-a
- 31 na zahtjev inostranih partnera.

U Tabeli 4 dat je pregled predmeta koje je FOJ otvorio u 2025. godini po inicijatorima predmeta.

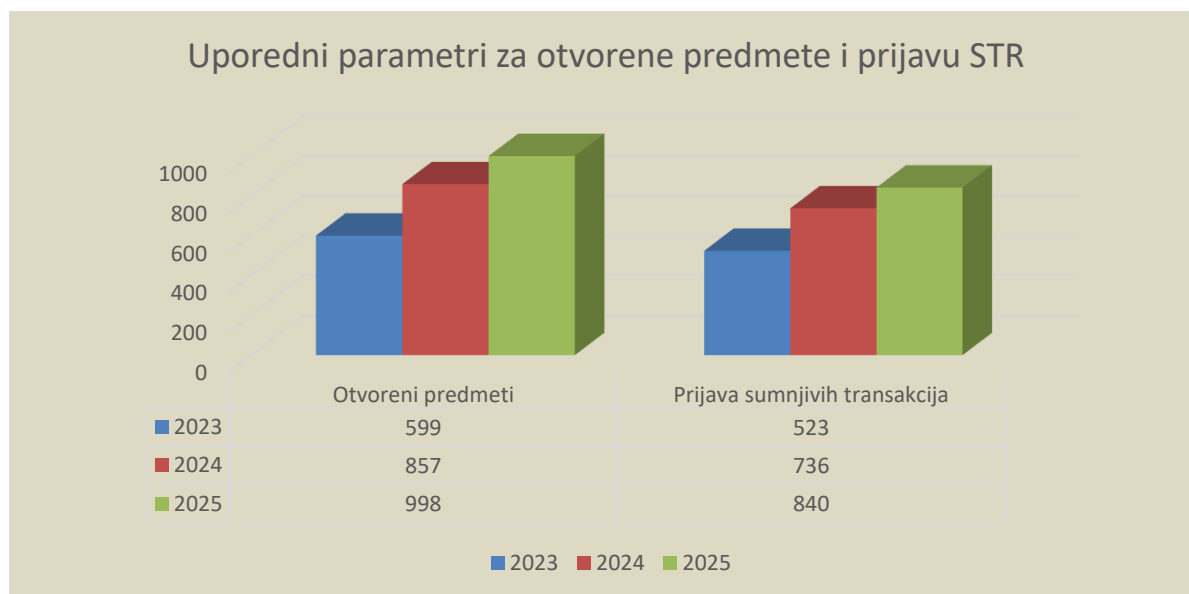
<i>Tabela 4 - Struktura predmeta otvorenih u 2025. godini</i>	
Ukupnan broj otvorenih predmeta	998
Obveznici – ukupno	651
Banke i druge kreditne institucije	563
Davanje zajmova i posredovanja prilikom ugovaranja poslova davanja zajmova	10
Finansijske institucije - Finansijski lizing	2
Igre klađenja	2
Investiciona društva	1
Advokati	2
Pružaoци platnih usluga	62
Promet motornih vozila	1
Revizori i računovođe	3
Investiranje, prometa i posredovanja u prometu nekretnina	5
Državni organi – ukupno	203
Specijalno državno tužilaštvo	12
Više državno tužilaštvo	2
Osnovno državno tužilaštvo	1
Druge organizacione jedinice Uprave policije	133
Agencija za nacionalnu bezbjednost	26
Ministarstvo unutrašnjih poslova	9
Centralna banka	4
Komisija za tržište kapitala	1
Uprava carina	4
Poreska uprava	3
Uprava za igre na sreću	2
Ostalo	6
Inicijativa FOJ-a	113
Inostrane finansijsko obavještajne službe (FOS)	20
Inostrani policijski organ	11

U toku 2025. godine otvoreno je ukupno 998 predmeta što predstavlja povećanje broja otvorenih predmeta za 16,45 % u poređenju sa 2024. godinom. Kako je navedeno u tabeli najveći broj predmeta tokom 2025. godine otvoren je na osnovu prijema sumnjivih transakcija od strane obveznika što predstavlja 65,23% ukupno otvorenih predmeta. Ukupno učešće u

otvorenim predmetima na zahtjev državnih i nadzornih organa je 20,34%, inicijativa FOJ-a 11,32% , zahtjevi inostranih FOS-ova i inostranih policijskih organa 3,11% u ukupnom broju otvorenih predmeta.

Uporedni parametri broja prijavljenih STR i otvorenih predmeta dati su na grafiku 1.

Grafikon 1 – Uporedni parametri za otvorene predmete i prijavu sumnjivih transakcija

U navedenim predmetima ukupno je obrađeno 1.670 fizičkih lica i 1.381 pravnih lica. Obrada ovih lica predstavlja prikupljanje, obradu i analizu bankarske dokumentacije, analizu dokumentacije u odnosu na pokretnu i nepokretnu imovinu navedenih lica, kao i prikupljanje podataka putem međunarodne finansijsko-obavještajne i policijske saradnje koja se odnosi na navedena fizička i pravna lica.

U 2025. godini saradnja sa Specijalnim državnim tužilaštvom ogledala se kroz aktivnu participaciju FOJ-a u finansijskim istragama koje sprovodi taj organ. Po zahtjevima Specijalnog državnog tužilaštva FOJ je izvršio finansijsku analizu za 168 fizičkih i 61 pravnih lica, a u finansijskim istragama sa drugim jedinicama Uprave policije -SBPK i SPO obradeno je 435 fizičkih lica i 113 pravnih lica.

Vezano za nove tehnologije – upotreba kriptovaluta u 2025. godini otvoreno je sedam predmeta i to tri na osnovu STR dobijenih od poslovnih banaka koji su se odnosili na kupovinu kriptovalute u iznosu od cca. 90.000,00€ i prodaju kriptovalute u iznosu od cc. 32.000,00€. Predmeti su u radu. Na osnovu zahtjeva nadležnih organa otvorena su tri predmeta od kojih su dva završena i u njima nije bilo elemenata krivičnog djela pranja novca ili finansiranja terorizma. Na osnovu operativnih saznanja FOJ je otvorio jedan predmet vezan za fiktivnu kupovinu nepokretnosti čija realizacija nije izvršena, o čemu je obaviješten partnerski FOJ u kojoj predmetna lica imaju prebivalište.

Na osnovu predmeta koje je FOJ otvorio nadležnim organima dostavljena su 132 analitička izvještaja i 44 informacije. Dakle, od 998 otvorenih predmeta njih 132 je rezultiralo

elementima za osnove sumnje da je počinjeno krivično djelo pranje novca (u 19 predmeta) i predikatna krivična djela (u 113 predmeta) naznačena u Tabeli 5:

Tabela 5	
krivično djelo	broj analitičkih izvještaja
Član 268 KZ - Pranje novca	19
Član 264 KZ - Utaja poreza i doprinosa	111
Član 252 KZ - Zelenaštvo	1
Član 300 - Neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga	1

Na osnovu predmeta koje je FOJ otvorio po zahtjevu nadležnih organa, dostavljeno je istima 90 analitička izvještaja i 89 odgovora na zahtjev.

Dostavljeno je i 42 dopunska analitička izvještaja i 13 dopunskih informacija.

U Tabeli 6 dat je pregled dostavljenih analitičkih izvještaja i obavještenja.

Tabela 6 – Analitičko-obavještajna razmjena podataka sa državnim organima u toku 2025. godine

Državni organ	Analitički izvještaji i informacije - inicijativa od FOJ-a prema nadležnim državnim organima i drugim organizacionim jedinicama UP ³	Informacije upućene nadležnim državnim organima i drugim jedinicama UP	Upućeni analitički izvještaji i odgovori na zahtjev državnih organa i drugih organizacionih jedinica UP	Dopunski analitički izvještaji, dopunske informacije i dopunski odgovori od FOJ-a prema nadležnim organima i drugim organizacionim jedinicama UP
Državna tužilaštva	11 SDT ⁴ 2 ODT ⁵	24 SDT 1 ODT	28 SDT 2 VDT ⁶ 1 ODT	24 SDT
Uprava policije	108	3	116	26
Agencija za nacionalnu bezbjednost	6	4	26	4
MUP	/	4	4	1
Poreska uprava	5	8	2	/
UKUPNO	132	44	179	55

³ UP – Uprava policije

⁴ SDT – Specijalno državno tužilaštvo

⁵ ODT – Osnovno državno tužilaštvo

⁶ VDT – Više državno tužilaštvo

U toku 2025. godine FOJ je u okviru 4 predmeta bankama izdao 17 naredbi za privremenu obustavu transakcija - ukupne vrijednosti blokiranih sredstava 1.551.117,34 €, u vezi sa 6 pravnih lica i 1 fizičkim licem od koji je svaka potvrđena od strane Specijalnog državnog tužilaštva.

Na osnovu analitičkih izvještaja FOJ-a u kojima je konstatovan osnovi sumnje u izvršenje krivičnih djela pranje novca i utaja poreza i doprinosa, u saradnji sa SBPK i SPO, nadležnim tužilaštvima podnijete su 32 krivične prijave i 1 dopuna krivične prijave:

- 7 krivičnih prijava i 1 dopuna krivične prijave podnijeto je nadležnim tužilaštvima protiv 10 fizičkih lica zbog postojanja osnova sumnje u izvršenje krivično djelo pranje novca, u ukupnom iznosu 2.532.834 EUR.
- 25 krivičnih prijava protiv 25 pravnih i 30 fizičkih lica zbog postojanja osnova sumnje u izvršenje KD Utaja poreza i doprinosa, u ukupnom iznosu oko 5.800.000 EUR.

U odnosu na 2024. godinu broj podnijetih krivičnih prijava, u 2025. godini, za krivično djelo pranje novca je veći za više nego duplo, a za krivično djelo utaja poreza i doprinosa 25%.

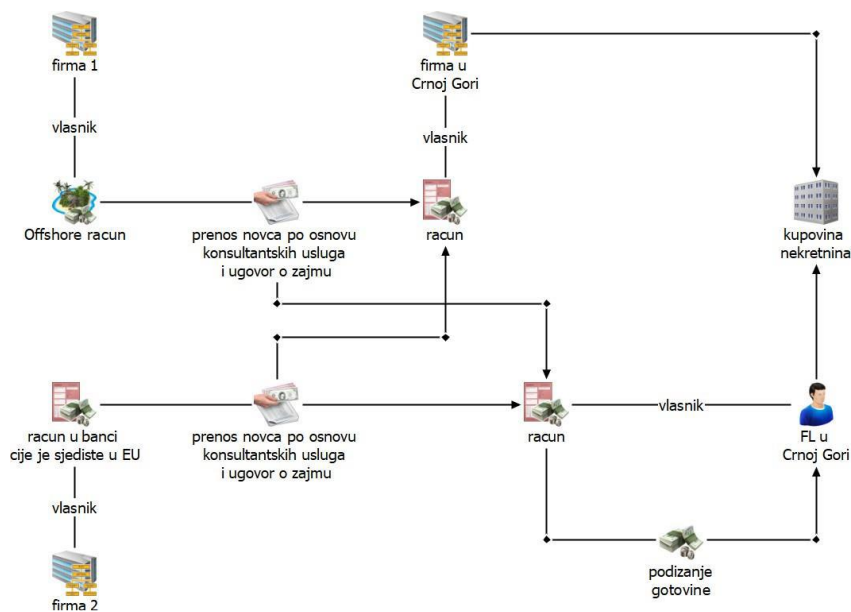
3.5 Prepoznate tipologije koje se odnose na sumnju pranja novca i finansiranja terorizma

Kontinuirana izrada tipologija i strateških analiza omogućava obveznicima da pravovremeno prepoznaju nove obrasce sumnjivog ponašanja. Time FOJ ne samo da jača institucionalne kapacitete, već i unapređuje otpornost privatnog sektora, koji je prvi na liniji odbrane od pranja novca i finansiranja terorizma.

Analiza transakcija koje su u 2025. godini prijavljene Finansijsko-obavještajnoj jedinici zbog sumnje u tokove novca, ukazala je na sledeće tipološke aktivnosti:

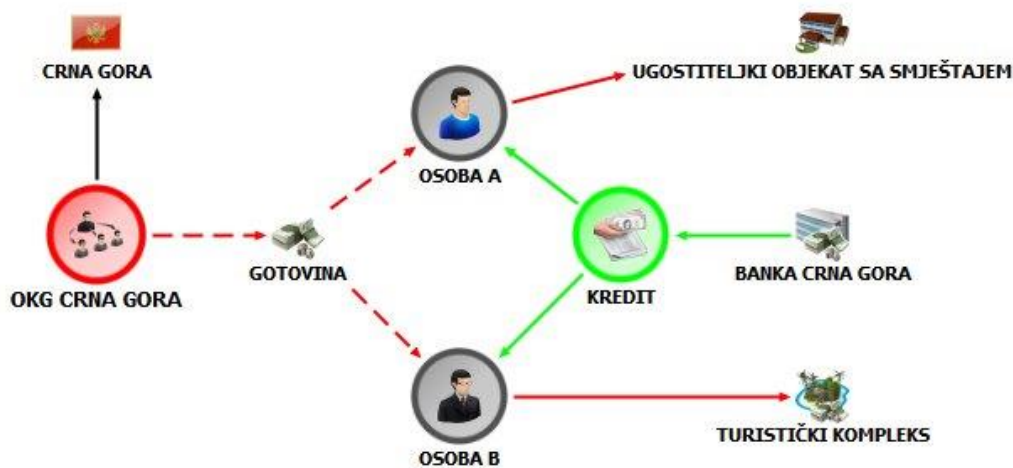
TIPOLOGIJA 23

Na računima pravnih i fizičkih lica, koje posjeduju kod poslovnih banaka u Crnoj Gori, bilježe se prilivi sredstava po osnovu 'konsultantske usluge' i 'Ugovori o zajmu', a koja se gotovinski podižu, ili se koriste za sticanje nepokretnosti u CG. Sredstva se najčešće prenose sa računa pravnih lica koje posjeduju kod poslovnih banaka u državama koje su prepoznate kao offshore destinacije, a koje nijesu u vlasništvu lica koja su primaoci, ali i sa računa koje pravna lica – pošiljaoci (nalogodavci) posjeduju kod poslovnih banaka čije je sjedište u državama EU. Takođe, porijeklo sredstava ne predstavlja poslovanje pomenutih pravnih lica, već ista potiču sa računa trećih pravnih lica iz poslovnih banaka iz država EU, čiji budžet je oštećen djelovanjem kriminalne grupe, kao i dr. država, čime se ista raslojavaju i skriva se porijeklo. Utvrđeno je da u nekim slučajevima, sredstva potiču iz kriminalne aktivnosti organizovanih kriminalnih grupa koje vrše više k.d. u državama EU i Sjeverne Amerike. Takođe, u navedenoj aktivnosti uočeno je i korišćenje platformi za plaćanje (platne platform), čime se otežava otkrivanje stvarnog porijekla sredstava.

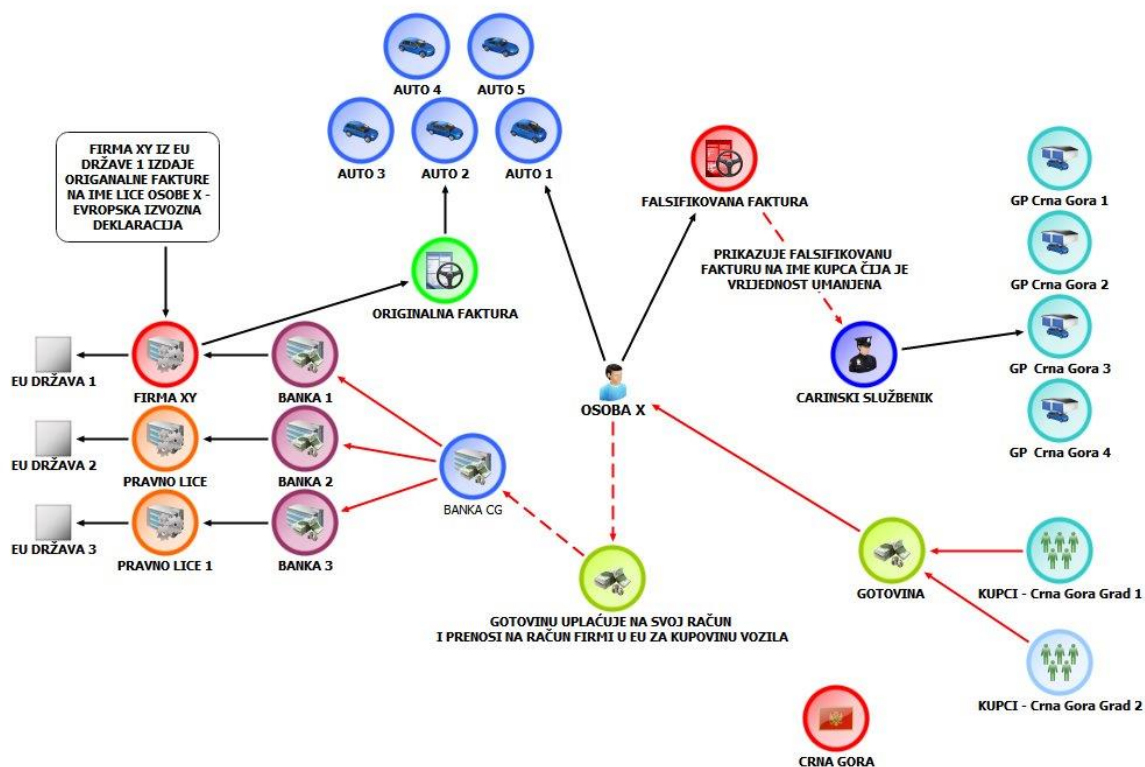
TIPOLOGIJA 28

Članovi organizovanih kriminalnih grupa koristeći treća lica vrše investicije u sektoru turizma i ugostiteljstva u Crnoj Gori, kroz kupovinu hotelskih objekata i plažnih barova, prikrivajući stvarno porijeklo sredstava i vlasništvo nad istima. Takođe koriste bankarski sektor na način što plasiraju sredstva dobijena iz kredita koja se otplaćuju u narednom periodu pozajmicama trećih lica i uplatama sumnjivih pazara.

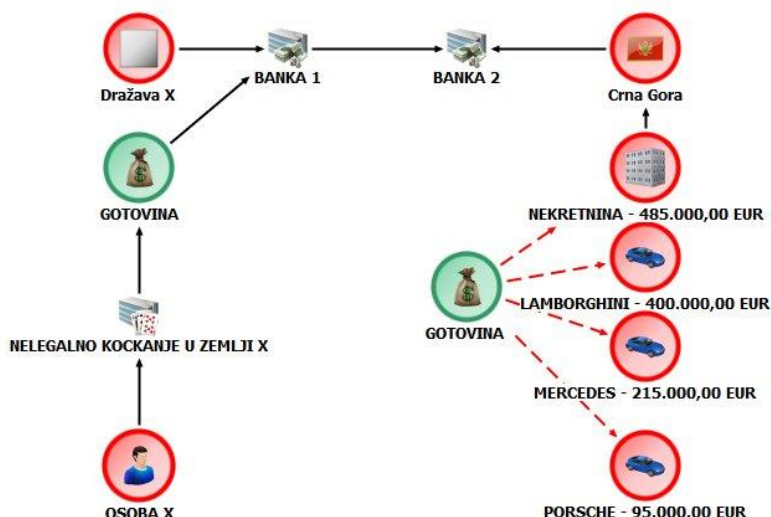
TIPOLOGIJA 29

Državljanin Crne Gore osoba X vrši plaćanja firmama u EU preko računa i isplaćuje stvarnu kupoprodajnu cijenu za kupovinu automobila. Firma XY iz EU DRŽAVE 1 izdaje originalne fakture na ime lica X i evropske izvozne deklaracije. Prilikom ulaska u CG na više graničnih prelaza OSOBA X i povezana lica dostavljaju falsifikovane fakture carinskim službenicima na kojima su cijene vozila značajno umanjene i koje su na ime kupca od kojih OSOBA X prima novac u gotovini a koje potom uplaćuje na svoj račun u poslovnoj banci u Crnoj Gori.

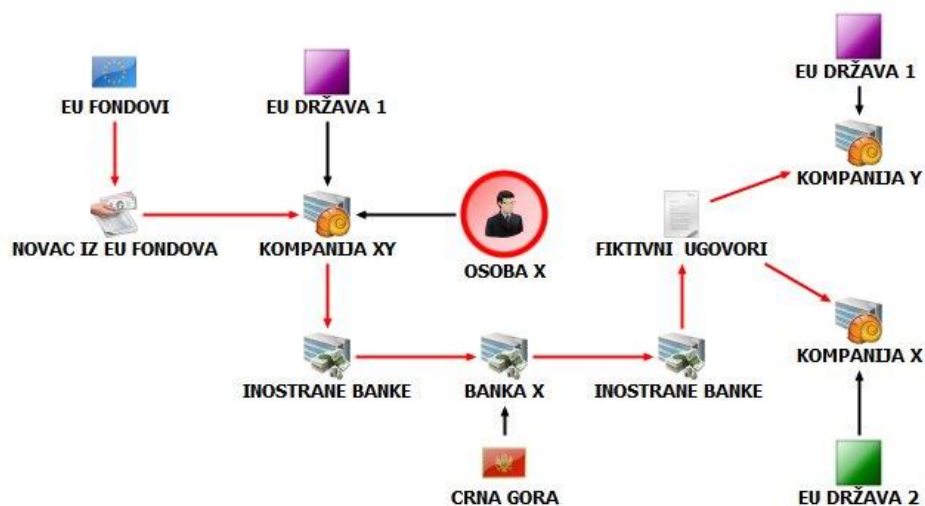
TIPOLOGIJA 30

Nerezidentno fizičko lice OSOBA X sredstava stečena vršenjem više krivičnih djela u matičnoj DRŽAVI X, koristi za kupovinu luksuzne pokretne i nepokretne imovine u Crnoj Gori. Izbjegava bankarski sektor i plaćanja vrši isključivo gotovinski. Identifikovana je imovina za koju se sumnja da potiče iz kriminalnih aktivnosti u ukupnom iznosu od oko 1.200.000,00 EUR. Provjerama preko partnerskih finansijsko obavještajnih jedinica i međunarodne policijske saradnje utvrđeno da je predmetno lice predmet potrage na nacionalnom nivou zbog izvršenja više krivičnih djela (Krivična djela u vezu sa kršenjem zakona o klađenju i igrama na sreću i Krivično djelo Prevara).

TIPOLOGIJA 31

Nerezidentno fizičko lice OSOBA X osniva kompaniju KOMPANIJI XY u EU državi, nakon čega ta kompanija otvara račune u Crnoj Gori. Sredstava dobijena od Evropskih fondova, po osnovu fiktivnih pravnih poslova, uplaćuju se KOMPANIJI XY. KOMPANIJA XY taj novac prenosi na svoje račune otvorene u Crnoj Gori, a zatim se taj novac dalje transferiše, po osnovu faktura za usluge koje nemaju realnu ekonomsku svrhu, ka više EU država.

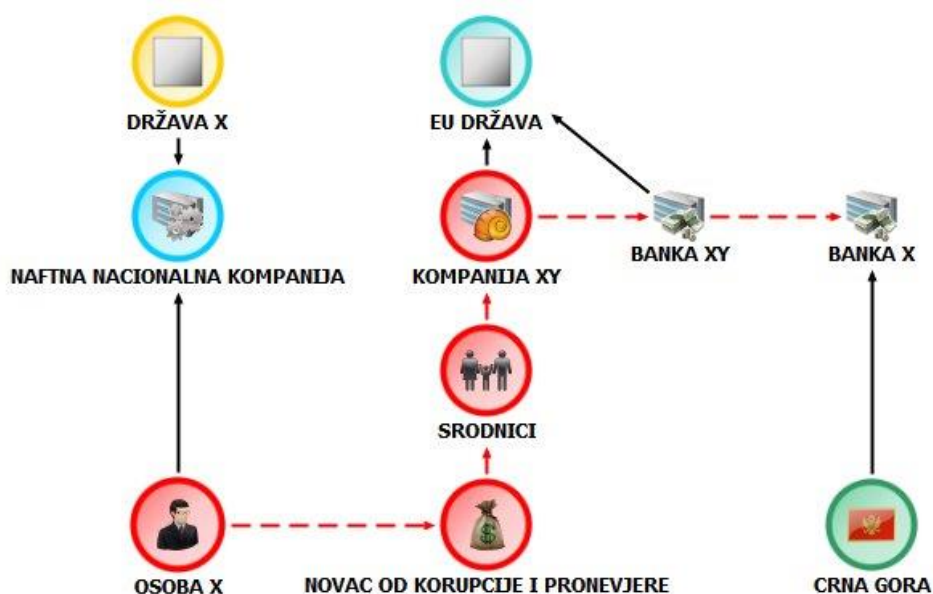

TIPOLOGIJA 32

Na bankovnim računima nerezidentnog fizičkog lica i njegove kompanije identifikovana su sredstva u iznosu od oko 6,7 miliona dolara.

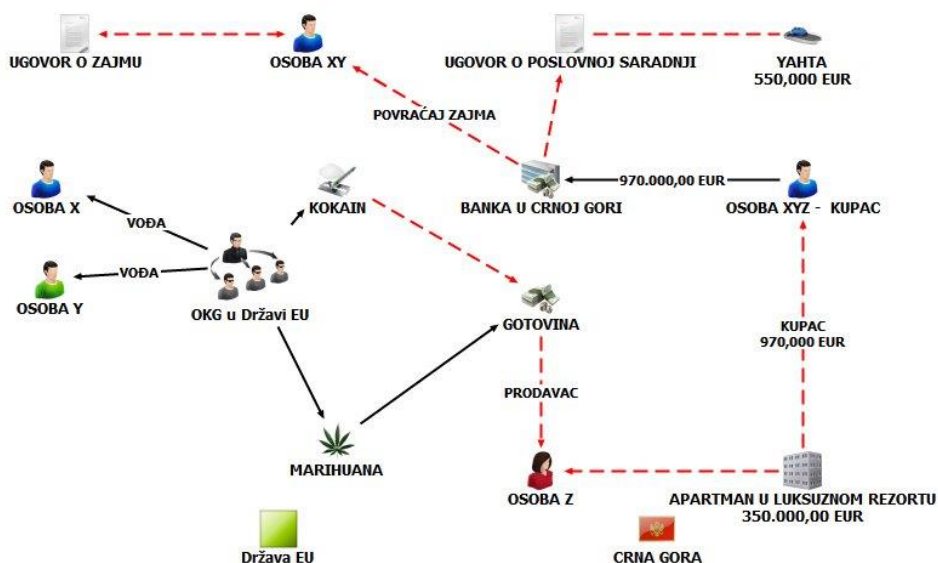
Naime, OSOBA X, koji je bivši direktor naftne nacionalne kompanije se sumnjiči u matičnoj zemlji zbog sumnje u izvršenje više krivičnih djela, uključujući stvaranje kriminalne organizacije i koruptivna krivična djela čijim izvršenjima je, tokom 2017 - 2024, stečena protivpravna materijalna korist u iznosu od oko 135.000.000,00 EUR. Nakon što su bankovni

računi identifikovani, u saradnji sa partnerskom službom, računi su privremeno blokirani od strane FOJ-a, o čemu je obaviješteno Specijalno državno tužilaštvo, koje je produžilo blokadu do dobijanja zamolnice putem Ministarstva pravde.

TIPOLOGIJA 33

Osoba X, za kojom je raspisana crvena Interpolova potjernica kupuje luksuznu nekretninu u Crnoj Gori gotovinom za 350.000 €. Postoje osnove sumnje da sredstva potiču od trgovine velikim količinama kokaina i marihuane i drugih teških krivičnih djela počinjenih u EU državi i i drugim državama. Ubrzo nakon kupovine, ista nekretnina se prodaje za 970.000 €. Kupoprodajna cijena u ugovoru po kojem je nekretninu kupila Osoba X je bila značajno manja od one po kojoj je nekretninu prodao.

4 Međunarodna finansijsko-obavještajna saradnja

U skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma FOJ u kontinuitetu ostvaruje saradnju sa međunarodnom nivou i razmjenjuje informacije sa partnerskim službama koristeći sigurne kanale komunikacije. Kao članica EGMONT grupe, FOJ razmjenjuje informacije sa inostranim finansijsko-obavještajnim službama u skladu sa principima toga tijela. Takođe, kao policijski model finansijsko-obavještajne jedinice, FOJ koristi i mehanizme međunarodne operativne policijske saradnje, tj. dijagonalne kanale komunikacije posredstvom INTERPOL-a i EUROPOL-a.

U toku 2025. godine FOJ je blagovremeno odgovorila zahtjevima inostranih finansijsko-obavještajnih službi, kao i zahtjevima koji su pristigli putem zaštićenih kanala komunikacije I 24/7 i SIENA, što potvrđuje reputaciju pouzdanog i efikasnog partnera. Pored zahtjeva za provjeru fizičkih i pravnih lica, FOJ partnerskim službama upućuje i obavještenja uvijek kada sprovodeći svoje analize tokova novca identifikuje povezanost fizičkih i pravnih lica sa drugom državom, što predstavlja dodatnu kontribuciju globalnim naporima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma.

4.1 Saradnja u okviru EGMONT grupe

FOJ ostvaruje kontinuiranu saradnju kroz razmjenu informacija i podataka sa državama članicama EGMONT grupe, koristeći Egmont sigurnu mrežu za razmjenu podataka, a u skladu sa EGMONT principima. U toku 2025. godine razmijenjeno je 1.207 komunikacija sa 92 države.

Od ukupnog broja razmijenjenih komunikacija:

- Stranim finansijsko-obavještajnim službama (FOS) poslata su 444 zahtjeva (od čega 43 dopunska) za provjeru 286 fizičkih i 484 pravna lica. Odgovori su dostavljeni na 373 zahtjeva.
- Od stranih FOS zaprimljeno je 57 zahtjeva (od čega 10 dopunskih) za provjeru 100 fizičkih i 135 pravna lica. FOJ je odgovorio na 52 zahtjeva.
- Od stranih FOS zaprimljeno je 68 obavještenja u vezi sa 42 fizička i 85 pravnih lica (crnogorskim državljanima/pravnim licima registriranim u CG) za koje postoji sumnja da vrše aktivnosti povezane sa krivičnim djelom pranje novca, dok je prema stranim FOS poslato 30 obavještenja u odnosu na 20 fizičkih i 14 pravnih lica (nerezidenti) za koje postoji sumnja da vrše aktivnosti povezane sa krivičnim djelom pranje novca.

Najveći broj zahtjeva upućen je prema finansijsko obavještajnim službama Srbije (87), Turske (79), Ujedinjenih Arapskih Emirata(67), Velike Britanije (67), Ukrajine (53), Sjedinjenih američkih država (32), Njemačke (25). Najveći broj zahtjeva za finansijsko-obavještajnim podacima primljeno je od FOS Ukrajine (14), Srbije (6), Sjedinjenih američkih država (3), Estonije(3), Bugarske (3).

Paralelno, FOJ realizuje i druge aktivnosti koje se sprovode u okviru EGMONT grupe, a koje se u najvećem broju slučajeva odnose na učešće u projektima, ažuriranje podataka u odnosu na dvogodišnji plan rada, te popunavanje upitnika u vezi s implementacijom EGMONT strateških dokumenata.

4.2 Komitet Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma – MANIVAL (MONEYVAL)

Shodno proceduri i dinamici izvještavanja prema MONEYVAL-u, izvršena je koordinacija i pripremljeni su odgovori na Upitnik MONEYVAL-a za potrebe izrade Prvog *Follow-up* izvještaja o usklađenosti crnogorskog sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma sa FATF preporukama, nakon petog kruga evaluacije MONEYVAL-a. Izvještaj je razmatran i usvojen na 70. plenarnoj sjednici MONEYVAL-a koja je održana 15-18 decembra 2025. godine, u Strazburu.

Na bazi implementiranih preporuka u periodu nakon decembra 2023. godine, zatražena je ponovna procjena usklađenosti sa 18 FATF preporuka, od kojih je MONEYVAL prepoznao i odobrio povećanje ocjene za sljedećih 13:

- Preporuka 6 – Ciljane finansijske sankcije u vezi sa terorizmom i finansiranjem terorizma (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC)),
- Preporuka 7 – Ciljane finansijske sankcije koje se odnose na širenje oružja za masovno uništenje (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 8 – Neprofitne organizacije (povećana ocjena na Djelimično usklađeno (PC))
- Preporuka 10 – Poznavanje i praćenje stranke (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 13 – Korespondentsko bankarstvo (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 15 – Nove tehnologije (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 16 – Elektronski transferi (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 17 – Povjeravanje određenih poslova trećim licima (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 18 – Unutrašnje kontrole i poslovne jedinice i podređena društva sa sjedištem us tranoj državi (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 22 – DNFBP: poznavanje i praćenje stranke (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 23 - DNFBP: ostale mjere (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 26 – Regulisane i nadzor finansijskih institucija (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC))
- Preporuka 33 – Statistika (povećana ocjena na U većoj mjeri (LC)).

Shodno Prvom *Follow-up* izvještaju o napretku sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori nakon petog kruga evaluacije MONEYVAL-a, presjek ocjena usklađenosti sa FATF preporukama je sljedeći:

Od ukupno 40 FATF preporuka, Crna Gora ima ocjenu:

- „Usklađeno“ sa 2 FATF preporuke:
- „U većoj mjeri usklađeno“ sa 31 FATF preporukom:
- „Djelimično usklađeno“ sa 7 FATF preporuka:
 - preporuka 8 „Neprofitne organizacije“,
 - preporuka 19 „Države višeg stepena rizika/Visokorizične države“,
 - preporuka 24 „Transparentnost i stvarno vlasništvo nad pravnim licima“,
 - preporuka 25 „Transparentnost i stvarno vlasništvo nad pravnim aranžmanima“,
 - preporuka 28 „Regulisanje i nadzor nad poslovanjem DNFBP“,

- preporuka 32 „Lica koja vrše usluge prenosa gotovinskih sredstava“
- preporuka 35 „Sankcije“.

4.3 Saradnja posredstvom međunarodne operativne policijske saradnje (INTERPOL i EUROPOL)

Kao policijski (*law enforcement*) model finansijsko-obavještajne jedinice crnogorska FOJ koristi i mehanizme međunarodne operativne policijske saradnje, tj. dijagonalne kanale komunikacije posredstvom INTERPOL-ovog sigurnog kanala komunikacije I 24/7 i EUROPOL-ovog „SIENA“ sigurnog kanala komunikacije.

Posredstvom INTERPOL-a razmijenjeno je 40 komunikacija sa 14 NCB. Najviše komunikacija je razmijenjeno sa NCB Kijev, NCB Sarajevo, NCB Moskva, NCB Turska u odnosu na 106 fizičkih i 9 pravnih lica.

Posredstvom SIENA kanala razmijenjeno je 80 komunikacija sa 19 država. Najviše komunikacija je razmijenjeno sa Srbijom, Ukrajinom, Italijom, Mađarskom, BiH, Švedskom, u odnosu na 108 fizičkih i 39 pravnih lica.

4.4 Komitet Savjeta Evrope za primjenu Konvencije o pranju, traženju, oduzimanju i konfiskaciji sredstava stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma – Varšavska konvencija (CETS 198)

Za potrebe održavanja 17. sastanka Komiteta Savjeta Evrope za primjenu Konvencije o pranju, traženju, oduzimanju i konfiskaciji sredstava stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma – Varšavska konvencija (CETS 198), izvršena je koordinacija i pripremljen materijal za učešće nacionalnog predstavnika.

4.5 Pregovaračko poglavlje 4 - Sloboda kretanja kapitala; Pregovaračko poglavlje 23 - Pravosudje i temeljna prava Pregovaračko poglavlje; 24 - Pravda, sloboda, bezbjednost.

Za potrebe sprovođenja procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, u odnosu na pregovaračka poglavlja 4 „Sloboda kretanja kapitala“ i 24 „Pravda, sloboda i bezbjednost“, realizovane su aktivnosti u skladu sa praksom i zahtjevima Evropske komisije, od kojih izdvajamo:

- Izrađene priloge Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori, za rezultate rada ostvarene u toku 2024. i 2025. godine,
- Popunjene tabele bilansa za rezultate rada ostvarene u toku 2024. i 2025. godine,
- Pripremljen materijal za potrebe održavanja sjednice Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost,
- Pripremljen materijal za potrebe održavanja sjednice Odbora za stabilizaciju i pridruživanje,
- Izvršena analiza i ocjenjivanje paketa pravne tekovine (CELEX) za poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma,

- Izrađen predlog aktivnosti za Akcioni plan za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost,
- Izrađen izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju završnih mjerila u okviru PP24,
- Ažurirane informacije o statusu implementacije preporuka ekspertske misije za borbu protiv organizovanog kriminala koja je održana iz 2022. godine,
- Izrađen predlog aktivnosti za novi Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG).

5 Podrška obveznicima

Pružena je podrška po zahtjevu 1629 obveznika, po pitanju primjene Zakona o SPNFT.

Na osnovu održanih obuka obveznici su dostavili odluke o određivanju 1.004 ovlašćenih lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i njihovih zamjenika, dok je za njih 789 kreiran korisnički nalog i omogućen pristup Portalu FOJa.

Održano je osam sastanaka sa predstavnicima poslovnih banaka Crne Gore na temu izrade tehničkog rješenja obveznika za sprovođenja video-elektronske identifikacije.

6 Obuke

Poseban akcenat stavljen je na kontinuiranu edukaciju službenika FOJ-a u oblastima kriptovalue, sajber kriminala i finansijskih istraga. Na ovaj način obezbjeđuje se kontinuirano praćenje savremenih trendova i rizika, te raspolože znanjima i vještinama koje omogućavaju efikasno djelovanje u kompleksnim međunarodnim istragama.

Podaci o obukama koje su pohađali službenici FOJ-a u 2025. godini su prikazani u Tabeli 7.

<i>Tabela 7- Obuke</i>		
Naziv obuke	Broj obuka	Broj službenika
Pranje novca, identifikacija i povrat imovine stečenom kriminalom	5	6
Pranje novca kroz kriptovalute	4	1
Borba protiv korupcije	5	8
Obuka u vezi sa FATF standardima	4	7
Sajber kriminal	1	1
Terorizam	2	2
Regionalna procjena rizika, saradnja FOS-ova i inicijativa FAST-Finance Against Slavery and Trafficing	1	2
Emitovanje državnih obveznica na međunarodnom tržištu	1	2
Analiza rizika o d zloupotrebe NPO u svrhe FT	1	3

Vještine prezentacije	1	2
Finansijske istrage	4	11
Skrining stranih direktnih investicija	2	1
Primjena međunarodnih sankcija	1	1
Strateška analiza	1	3
Trgovina ljudima	2	3
Stvarno vlasništvo	1	1
Jačanje saradnje u borbi protiv trgovine narkoticima i transnacionalnog kriminala	1	1
Međunarodni povraćaj imovine	1	1
Obuka u oblasti podataka o putnicima	1	1
Saradnja u oblasti Fintech-a	1	1

Navedenim programima obuka obuhvaćeno je 40 obuka u kojima je učestvovalo 20 službenika FOJ-a.